

‘Ο Ήπειρωτικός αγών.—Πάργα καὶ Σοῦλι.—Αὐτὲ Φοῦλλερ.—‘Ο υἱὸς τοῦ ποιητοῦ.—‘Ακαδημία καὶ λόγιοι.—Αἱ μαγιοῦραι τῆς ‘Ιατρικῆς σχολῆς.—Οἱ Κυνάκεροι τῆς φιλολογίας.—Λέσχη, ἡ ὁποία δὲν θά γίνη.

Εἰς τὴν ἀστόργως ἐγκαταλειφθεῖσαν εἰς τὸ ἔλεος τῶν Ἀλβανῶν ληπτῶν καὶ ἀσπλάγγως καταδικαζθεῖσαν εἰς βαρὺν ζυγὸν ὑπὸ τῶν Μ. Δυναμίσεων Βόρειον Ἡπειρὸν διεάγεται ὁ εὐγενέστερος, ὁ ἐθνικώτερος τῶν ἀγόνων. Ἀγὼν ὑπὲρ ἐστιῶν καὶ βωμῶν, χωρὶς δυστυχῶς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Κράτους. Μόνοι οἱ κάτοικοι ἀμύνονται, ἔτοιμοι νὰ θανατωθοῦν ἐνὸς ἐπὶ τῆς γενετικῆς γῆς. Αἱ συμπάθειαι παντὸς πολιτισμένου ἀνθρώπου στρέφονται περὶ τὸν ἅγιον αὐτὸν ἀγῶνα. Τῶν δὲ Ἑλλήνων παρακολουθεῖ αὐτοὺς ὁ θαυμασμός καὶ ἡ στοργή. Τοιοῦτος ἀγὼν αὐτοσυντηρήσεως δὲν εἶνε δυνατόν ἢ νὰ στεφθῇ μὲ τὸν στέφανον τῆς δόξης. Ἡ Πάργα εἶνε ἐτοιμὴ νὰ ἀναζήσῃ. Ἀλλὰ πρὸ παντὸς τὸ Σοῦλι. Τὰ ὀνόματα Ζωγράφου — Στυρομήλιου — Δούλη εἶνε ὀνόματα ἱστορικὰ πλέον, πανεθνικά. Ἡ τύχη τῆς Β. Ἡπείρου εἶνε ζήτημα Ἑθνικῆς τιμῆς. Βεβαίως ἡ διπλωματία ἔχει συμφέροντα, περιδεσμεύει. Ἀλλ’ ἡ ἐθνικὴ συνείδησις, ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ εἶνε ἐξ ὁλοκλήρου προσηλωμένη πρὸς τοὺς γίγαντας, οἱ ὅποιοι σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν περιφρουροῦν τὴν πατρικὴν κληρονομίαν μὲ ὅ,τι ἔχουν καὶ δὲν ἔχουν.

Ἡ Λοῖτε Φοῦλλερ* * ἐκυριάρχει ἄλλοτε. Ζωηροτάτη παραμένει ἀκόμη ἡ ἐντύπωσις ἣν μοι ἐνεποίητε πρὸ 14 ἐτῶν ὅταν τὴν εἶδα χορεύουσαν εἰς Παρισίους. Ἐκτοτε ἐγήρασεν, ἀλλ’ ἡ εὐστροφία καὶ ἡ τέχνη τῆς νεάζει ἀκόμη. Ἡ Δουγκαν βεβαίως τὴν ὑπερβαίνει ὡς χορεύτρια, μολονότι ἡ σύγκρισις δὲν δύναται νὰ εἶνε ἀκριβής, διότι αὕτη μὲν ἀφοσιώθη εἰς τὴν ἀρχαίαν ὄρχησιν, ἐνῶ ἡ Φοῦλλερ ἐνέκυψε μᾶλλον εἰς τὴν ἀναπαράτασιν καὶ ἐμψύχωσιν εἰκόνων ἐκ τοῦ νεωτέρου βίου. Ἡ δεξιότης τῆς Φοῦλλερ μὲ τοὺς ὀργιάζοντας φωτισμοὺς καὶ τὴν ἐκφραστικότητα τῶν κινήσεων θέλγει, ὁ δὲ ὄμιλος τῶν κορασίδων, στροβιλιζομένων μετὰ θαυμαστῆς ρυθμικότητος δίδει πολυάκις τὴν εἰκόνα φαντασμαγορικοῦ ὄνειρου. Ἄν ἡ Φοῦλλερ ὑπερεῖ εἰς τὴν πλαστικότητα τῆς ἀγαλματοῦδος εὐγραμμίας, ἀναπαριστᾷ ὅμως τὴν φλόγα λ. χ. ἢ τὸ ἄνθος, ἢ πτηνὸν μετὰ καταπληκτικῆς ὁμοιότητος ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ἀναπαραστάσεως, ἐνῶ εἰς ἄλλους χοροὺς ἡ μιμικὴ τῆς εἶνε δεξιωτάτη. Αἱ «Χίλια καὶ μία νύκτες» καὶ ἡ στρατιωτικὴ ὑπὸ τὸν μέγαν πέπλον πᾶρελαισις ἦσαν αἱ ὠραιότεραι εἰκόνες, προκαλέσασαι τὸν θαυμασμόν.

Πρὶν φύγῃ ἡ Φοῦλλερ μᾶς ἐχάρισε μίαν

αἰσθητικὴν ἀπόλαυσιν ἐν τῷ Σταδίῳ. Αἱ μαθήτριά της ὑπὸ τὸ ἀρθρον ἡλιακὸν φῶς ἐξετέλεσαν διαφόρους εἰκόνας, ὧν ὑπερῆξε τὸ Πένθιμον Ἐμβατήριον, ἐνῶ αὕτη ὡς Νίκη μὲ πελωρίας πτέρυγας ἔφθασε μέχρι τοῦ Ἀνακτος, πρὸ τοῦ ὁποίου, ἐμψυχούσα τὸ ἀρχαῖον ἀγαλμα, ἔκυψε τὸ γόνυ. Ὁ τόπος, συνδεδεμένος μὲ κλαδικὰς ἀναμνήσεις — τὸ πλῆθος ἐευφημοῦν τὸν δαφνηφόρον Ἐπεμμένον — τὸ ἀρχαιοπρεπὲς τῆς παραστάσεως ἐνετυπώθησαν εἰς τὴν σκέψιν τῶν χιλιάδων θεατῶν. Ὅλοι θὰ ἐσκέφθησαν πόσον θὰ ἐκέρδιζεν ἡ Τέχνη καὶ ὁ Πολιτισμὸς ἐὰν τοιαῦται ὑπαίθριοι ἐορταὶ διοργανοῦντο συχνότερον ἐν τῇ κατ’ ἐξοχὴν γῇ τῶν Μεγάλων Ἀναμνήσεων.

* *

Ὁ υἱὸς τοῦ ὑπερόχου ὁμητοῦ τοῦ Ἀρματολικοῦ βίου, ὁ Ἰωάννης Βαλαωρίτης, δὲν ἐθεώρησε καθήκον νὰ συνεχίσῃ ἀπλῶς τὴν ἀγαθὴν φήμην τοῦ μεγάλου ποιητοῦ, φέρων τιμίως τὸ πατρικὸν ὄνομα, ἀλλὰ καὶ νὰ δημιουργήτῃ ἰδίαν προσωπικότητα, ἥτις ἐξήρθη εἰς ἐθνικὴν φυσιογνωμίαν κατὰ τοὺς δύο πολέμους, κατ’ οὓς ὑπῆρξε παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Βασιλέως, τοῦ στρατηλάτου — τοῦ Πρωθυπουργοῦ, τοῦ διπλωμάτου — τοῦ Κουντουριώτου, τοῦ ναυάρχου, ὁ οἰκονομικὸς οἰακοστρόφος τῆς Πολιτείας. Αἱ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

Προτομή Ν. Γεωργαντή

τέτταρες 'Πράκλειοι σήλαι τοῦ 'Εθνικοῦ μεγαλείου.

Εἰς τὴν θάλασσαν, ἥς ὑπῆρξε διάπυρος λάτρης, εὗρε τραγικὸν ὄψω καὶ ἀπροσδόκητον θάνατον. Τὰ ἥνυχτα νερά τοῦ ἐπινείου τὸν ἐπνίξαν ταχύτατα καὶ ἐντὸς τοῦ ἀφροῦ τῶν ὁδῶν ἐκ μιᾶς μοιραίας συγκρούσεως ἀφῆκε τὴν ὑπὸ τὴν πνοὴν ὁ μεγαλοῦς διανοητὴς τῆς ὀντως 'Εθνικῆς Τραπεζῆς, πνοὴν πολύτιμον καὶ διὰ τὸ κορυφαῖον πιστωτικὸν ἴδρυμα καὶ διὰ τὴν μεγαλυνθεῖσαν Πατρίδα. Μόνον ἓνας 'Αριστοκλῆς Βαλαωρίτης θὰ ἤμποροῦτε νὰ γράψῃ τὸ ἐπιτύμβιον τοῦ ὡραίου θανάτου ὃν εὗρεν εἰς τὰς ὕψους ἀγκάλας τῆς μεγάλης ἀπίπτου ἐρωμένης του.

Εὐτυχῶς ὑπῆρχεν ἄξιος διάδοχός του ἐν αὐτῇ τῇ 'Ιεραρχίᾳ τῆς Τραπεζῆς, ὁ κ. 'Ιωάννης Εὐταξίας, ὁ πολύτιμος συνεργάτης του, τοῦ ὁποῦν ἡ νομομάθεια, αἱ ἐγκυκλοπαιδικαὶ γνώσεις, ὁ ἀδαμάντινος χαρακτήρ, ὁ διαυγὴς νοῦς, ἡ πραότης τοῦ ἡθους εἶνε ὑπέροχα ἐφόδια, ἅτινα διὰ τιμητικῆς δημοφημίας τὸν ἐπέβαλον εἰς τὸ περιφανὲς ἀξίωμα τοῦ Διοικητοῦ τῆς 'Εθν. Τραπεζῆς.

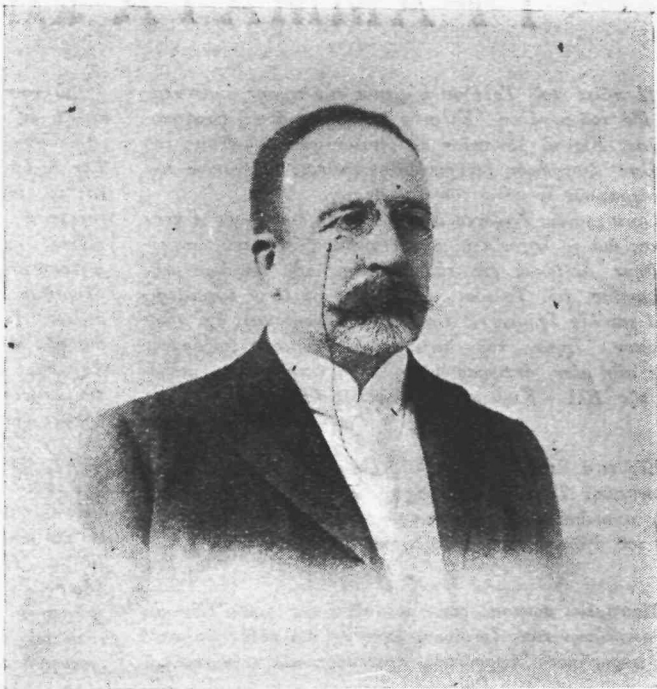
*
**

'Υποθέτω ὅτι δὲν θὰ ἐκπλήξῃ κανένα τὸ γεγονός ὅτι νέος βανδαλισμὸς ἐπετεύχθη κατὰ τοῦ «Ξυλοθραύτου» τοῦ κ. Φιλιππόπου. Μετὰ τὴν βαφὴν, ὁ λιθοβολισμὸς. 'Εάν εἶνε ἀληθὴς ἡ διάδοσις ὅτι σεμνότυφος θρησκευτικὴ ὁπλίξῃ τὰς βανδαλικὰς χεῖρας ἐνεκα τῆς γειτνιάσεως τοῦ γυμνοῦ ἀγάλματος πρὸς τὸν Ρωσικὸν ναὸν, ἃς τὸ μεταφέρουν ἐντὸς τοῦ Ζαπτείου. Τὰ δένδρα θὰ εἶνε εὐπλάγχθυνοτερα τῶν ἀνθρώπων. 'Αλλως τε θὰ εἶνε ὁ Ξυλοθραύτης εἰς τὸ στοιχεῖόν του ἐκεῖ, ἐν μέσῳ τῆς βλαστήσεως.

*
**

'Ας ἀναθαρρήσουν οἱ 'Ιερεῖς τῆς πνευματικῆς στερώσεως. Μαζὶ μὲ τὰ τριαντάφυλλα τοῦ 'Απριλίου καὶ τὰς πρώτας ἀκτῖνας τοῦ ἑαρινοῦ ἡλίου ἀνέτειλαν εἰς τὸν διανοητικὸν ὁρίζοντα ἡμέραι ἀναγεννήσεως. 'Ελλείπει ἐπαρκεῖς εἰδησεολογίας, ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἡ ἀνακίνησις προκατακλυσμαίων ζητημάτων. 'Η 'Ακαδημία εἶνε κλειστή. 'Ιδοὺ ἡ ἀπορία, ἀλλ' ἐν ταύτῃ καὶ ἡ λύσις δημοσιογραφικῆς κάλμας διὰ τῆς δημιουργίας μιᾶς καμπάνιας. 'Ηρωτήθησαν σοβαροὶ καὶ ἀστεῖοι, διδάσκαλοι καὶ νεοσσοί, ἐπιστήμονες καὶ λογογράφοι. Καθένας ἐφθέγγετο κατὰ τὰ ἴδια συμφέροντα τοῦ στενοῦ περιβάλλοντος. Οἱ μὲν ἀποκλείουν τοὺς δὲ καὶ τὰν ἀπαλιν. Μερικοὶ οἱ ὅποιοι συνειθίζουσιν νὰ κάμνουν τοὺς υπεράγαν αὐστηροὺς—ἡ αὐστηρότης ἐκλαμβάνεσθαι ἀπὸ τοὺς μὴ σοβαροὺς ὡς σοφία—διέγραψαν διὰ μονοκονδυλίας ἐκ τῆς βίβλου τῶν ζώντων κάθε γράφοντα. Μηδενισμὸς, ἀναρχία...

'Απὸ ὅλην τὴν συζήτησιν αὐτὴν ἐν φαίνεται καθαρά. 'Ὅτι ὑπάρχουν ἱκανότητες, ἀλλὰ δὲν ὑπάρ-

ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΥΤΑΞΙΑΣ

'Ο νέος Διοικητὴς τῆς 'Εθνικῆς Τραπεζῆς

χουν ἀνθρωποὶ. Γνώσεις νάι, χαρακτῆρες ὄχι. 'Αν πρόκειται δὲ ἡ 'Ακαδημία νὰ γίνῃ ὅπως κατήντησε ἡ 'Ιατρικὴ σχολή, ἐν ἣ τὸν λόγον λαμβάνει καὶ ἡ μαγικοῦρα ἡ φιλολογικὸς σύλλογος ἡ ἐταιρεία διαλέξεων, εἶνε εὐτύχημα διότι ἐκτὸς τῶν γλαυκῶν, ὑπνώττων νήδυμον ὑπὸ τὰς μαρμαρίνους μετόπας τὰ ἀρχαῖα νομίσματα καὶ τὰ «Πάτρια» τοῦ κ. Δαμβέργη.

'Αλλὰ δὲν εἶνε μόνον ἡ 'Ακαδημία, πρὸς ἣν ἐροτολήτως προσβλέπουν μερικοὶ μνηστήρες. 'Ιδρῦθη διὰ πεντηχοτὴν φεῦ! φορὰν 'Εταιρεία γραμμάτων καὶ τεχνῶν. Νὰ κάμῃ τί; 'Αγνωστον. Θὰ εἶνε βιώσιμος; 'Ὁχι. 'Αφοῦ συνήλθον μόνον 10 ἢ 15, χωρὶς νὰ εἰδοποιηθῇ ἄλλος τις συγγραφεὺς ἢ καλλιτέχνης, ἀφοῦ ἑαυτοὺς ἐχειροτόνησαν μέλη τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου—ἐνῷ ὑπάρχουν πολλὰ ἄλλα πολὺ καταληγότερα αὐτῶν πρόσωπα—θὰ ἔχωμεν μίαν νέαν μεγαλοπρεπῆ τρυπὰν εἰς τὸ νερόν. Κουακερισμός εἰς τὴν φιλολογίαν δὲν χωρεῖ. 'Ημποροῦσε βέβαια νὰ γίνῃ μία λέσχη, διὰ νὰ συγγεντρώνονται ἐκεῖ, ἀντὶ εἰς τὸ καφενεῖον, οἱ ἀνθρωποὶ τοῦ πνεύματος ἀδιακρίτως ἡλικίας καὶ γλωσσικοῦ φρονήματος—οἱ δύο αὐτοὶ σκόπελοι παρ' ἡμῖν τῆς ἐνότητος τῶν κρατούντων πέναν ἡ πινέλο ἢ λύραν. Καὶ ἡ Κυβέρνησις καθήκον εἶχε νὰ δώτῃ μίαν ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν. 'Αλλά... ἃς μὲ βοηθήτῃ ὁ στοιχειοθέτης, θέτων εὐθὺς ἀμέσως μερικὰ ἀποσιωπητικά...

ΔΑΦΝΙΣ

